



MIANIRILUGU QAUJISAINIRIJAIT



KUPAIK

ULURIANAQTUQANNGITTUQ, MIANIRIJAUNIQAQTUQ AMMALU
PIRUQPALLIANIQAQTUQ KANATA TATIGIAUJUKKUT QAUJIMATTIARNIQAQTUT AMMALU UQAUJJIIIT.

/ Pimariupluni ilagijaujuq pijaksautingannut, Kanatami Mianiqsinirmik Qaujimmattiarinikkut Pijittiraijikkut (CSIS) qaujsaiqattaqtut ammalu uqaujijplutik Kanatami Gavamakkunnik ulurianaqtuqarninganut tautuktinut ammalu ungasiktumiunut-pijaujunik qanuiliurutaunut. Nunarjuarmit pigguungniqarniqsauliqtillugu, inuujut qiniqattaqtut qanutuinnaq aturungnaqtanginnit. Piruqpallianitik ajunngitinniarlugu ammalu mianirijauningat uvvaluunniit unataqtuxsanut sivulliqpautijaujarialiit, ilangit ungasiktumiutait inuujut tautuktinik ilauqattaqtut. Ungasiktunit tautuktiuniqaqtillugu angijumik qanuilittiniqaqtuq Kanatamit, ilauplutik iqqanaijaaksanit asiujiniit, iqqanaijarvingnut ammalu taaksiijautinut kiinauqaqtaat, ammalu pitaqaruungniipalliajut pigguungniit ammalu atuutiqaqaruungnaqtut

2019-mit Kupaik tunisilauqtut \$378 pilijannik Kanataup GDP-nganut Kanataup tuglirijanga angilaangujunut piruqpallianirmut. Kupaik angilaangujunut piruqpallianiq-qtunginnit ilaujut: Sunaliurijiit, Qangatasuulirijiit, Piruqtunit Niqiliuqtiit, Ingirrajaktulirinirmut Tukisiumajjutilirinirmut ammalu Tusamaqattautilirijikkut (ICT), Inuusirngmut Sunatuinnalirijikkut, Piviuqattaqtunik Pijijaijikkut, Sanavallianiit ammalu Inuluktaanut Tusaumajulirijikkut. Qapsiarjuit taapkununga pilirivviit ilitarijausimajut CSIS-kunnut ammalu piliriqatigijanninnut pijaujumanirijauplutik silataanit pittiangiqattaqtunut. Nunaup naniinirijanganut ammalu usiliqtuivigjuanginnut, Kupaik qanuqtuurinikkut pimmariumgijuuq Kanataup tikitittiqtattarnirijanginnut ammalu aullaqtittiqtattarnirijanginnut ammalu mianirijauningit Kanataup pitaarviuqattaqtungit.

Qaujimaniquaqtulirinirmut piruqpallianiq aktuqtaujungnaluaqtut sunaliuriniq ammalu nutaaliriniq ajunngimmat ukku-ingajumit ammalu piliriqatigiiktunit tukisiumajjutiit ammalu atuqtaujunik qaujimajaqarniq asinginnut atuqtaugajuk-tillugit taikani ammalu Kanataup silataaniitunut.

ICT Kupaikmit aullaaraujaqtuq, \$18.2 pilijannik kiinau-jaliulauqtut 2019-mit. Saqqippalliajut qaritaujaraluliriniit, pittauttiaqtut nutaaliriniit suurlu Uumaniquaqtunut iijagaliuqtiit ammalu aaniaqaqtailimajulirijiit, sanajausimajut qaujimanirjuaqtaqtut, kuantam (quantum) qaritaujaralirijiit, tariulirinirmut atuqtausuut ammalu qangatasuulirinirmut angilaamit ulurianaqtulirijinut pilirianguniqaqtut Kanatamit.

Ajunngnaqtillugu uukturattiarniarlugu, suraktauninga atauttikku piruqpallianiqarungnarnivut sulijuuttiaqtuq. Taimannamut, pimmarijuuq Kanatamiutait tusaumati-tauniquasulutik ulurianaqtut miksaanut nutaaliriinnarnitik kajusittungnarniarmajjuk, piliriqatigiingnitik, piliriqatigarlutik ammalu piruqpallialutik tukisiatlialutik ulurianaqtunik ammalu qaujimalutik ingmingnik mianirijariaqarngmata. CSIS-kut ilautittiniaqtut ilagijaujunik turaarviujunit pilirivvingnit ujirusulikkannirnarlutik maannaujuq uluri-anarniujumit Kanatamut ammalu aviktuqsimajuqtinginnit. Taamna tukisiumajjuti tunijaujuq ikajuqtuqtauplutik iqqanaijarviit, ilisarvilirijiit, kavamakkut, ammalu kavamakuungittut piliriqatigiit qanuiliurutiqlarlutik mianirija-

rialingnit tukisiumajjutinginnit, pivallianirijanginnit qaujisainingannit ammalu isumakkut pigijanginnit, ammalu pitaqsimajanginnit. Kavamakkut, nangminiliit, ammalu ilisaivilirijiit tunisisimajut pijumanirijanginnit ujjiirusukkannirlutik iniujumit-pijjujjijunik tautuktiunirmut turaarviuppluni Kanata angiluangigiaqtillogu piungittuq aktuqsiniujungnaqtuq piruqpallianiptingnut ammalu nutaanik kamajungnarniptingnit. Iqqanaijaqtigijumajaptigit mianiriniarlugu piliriqatigiipsi piqutingit, qaujimajaunirijasi ammalu inuqutisi.

/ NALINGIT IQQANAIJARVIIT TURAARVIUVAT?

- Qaritaujalirijiit
- Uumaniaqqtunut iijagaliuqtiit
- Aanniaqqaqtailimajulirijiit
- Ingirrajulirijiit (Qangatasuunik, Nunakkuurutirjuunik, Piungittunik Aniatittitailijut Nunakkuurusuqtiit, Umiarnut Atuqtaujuqtiit, Piqutitaarviuqattaqtut)
- Ilisarvilirijiit
- Uummaqqutilirijiit
- Sunaliuqtiit

/ SUNAT TURAARVIUVAT?

- Sivummuksimajut qaujisainiit ammalu piqutiit STEM-lirijunit
- Isumagijamik pigijaujut
- Pimmariujut atuqtauqattaqtut piqutigijaujut
- Nangminirmut nalunaiqtaujungnaqtut tukisiumajjutiit (suurlu kiinaujanut uvvaluunniit aanniaqqaqtailimanirmut tukisiumajjutiit)
- Kavamakkunnt tukisiumajjutiit
- Tusaumaqattautilirijutiit

Pijjtaujunut uaktuutinit ilaujut: aqqiksuqtausimajut; uukturainirnut qaniunganiit; sanajaujut uvvaluunniit niuviaksannurniaqtunut parnautiit; pigijaujunut aqqiktausimajut uvvaluunniit pivallianiit; iqqanaijaqtiup tukisiumajjutingit; niuviaksaliit ammalu pitaarviuqattaqtut tukisiumajjutingit; qaritaujanut ilagijaujut; pitaqturnirmut naasautiit/titiqqautiit; angijuqqaat qanuqtuuriningit; pijauqattaqtut maliktau-

jarialiit; ammalu nangminirmut atiliuqsimajut uvvaluunniit kiinaujaqqaqtaunirmut tukisiumajjutiit.

/ SUNAIT ATUQTAUQATTAQPAT?

- Qaritaujakkut tautungnikkut
- Inuuqatimik tautungnikkut
- Tigliktut ammalu Qanungasarngnikkut Nuuttiniit Qaritaujakkuurutunik ammalu Qanuq Qaujimajaqarnirmik
- Piniarluni ammalu Tunisiluni Ikpingnaqtunik Kanatamut Naasautinik/Titiqqanik
- Ungasiktumit Pijaujut ammalu Aulattiniq Pimmariujunik Atuqtaujunik
- Iluanit Ilagijaujumit Ulurianaqtuqarniit
- Pittiangittut Ungasiktumit Pitaarniit
- Kiglumut Sunatuinnaliuriniit
- Qanungasautiit ammalu Illuangittuliriniit
- Saqqitauningit Laisanut Angiqatigiigutunik
- Tiliuriniit

Qaujimajauli titiraqsimajut angijuungimmat.

/ QANUQ UVAMNIK MIANIRIJUNGNAPUNGA?

- Qaujimalugit pimmariuniqpaat tukisiumajjutiit ammalu mianirilugit – tunijjutigitailikkut pijariaqammarikkut kisiani
- Piusigiarlugit ammalu uukturainnaqattarlugit uvvaluunniit qaujisarlugit qaritaujakkuurunirmut atuagatit ammalu atuqattaqtatit
- Pijaksautigijatit kamagilugit
- Nalunairlugit niuvirviktit, kiinaujaqqaqtittijut, piliriqatitit, iqqanaijaqtitit ammalu pulaaqtitit
- Ikajuqturlugit mianiqsijjutiit-isumagijaqarniit
- Ulurianaqtunut-aulattiniqattutit aturlutit
- Sanngijumik mianiqsinirmut maliktaujuksaqarlutit
- Angiqatigiigutiit, suurlu kaanturaakliuqsimajut uvvaluunniit piliriqatiqarnirmut angiqatigiigutiit, tamainnuungagaluarngninginnut kamagilugit piqataanullu taimannailutik, ammalu iluilutanik aaqiinirnut maligait atuqtautittungnarlugit.

- Mianirilugit piqutit
- Qaujimalugit qaujimannangittunik qanungasarniujungnaqtut
- Qaujigiarvigilugit pijungnaqtittijujut isumaaluutiqaruvit

/ SUNAUVA PITTIANGITTUT UNGASIKTUMIT PITAARNIQ?

Amisuuniqsait ungasiktumit pitaarniq Kanatamit pilirianguqattaqtillugit ukkingajumit ammalu takuksaunik, qapsiarjuit Iniumit-Nangminirijaujut (SOE) ammalu nangminiqaqut qaninniqaqut ungasiktunik kavamanit ammalu/uvvaluunniit qaujimanigattiaqtunik pijittirautiliit iqqanaijarvingit tuksirarungnaqtut ukturnirmut Kanatamit uvvaluunniit asinginnit piruqpallianirnut qanuiliurniujunut. Iqqanaijarvingit tuksirautaujut taapkunangat uluriana-rungnaqtut atuqtaujungnaqtunut pimmariumiunik, aulattilutik qanuqtuuriqattaqtunik, tautungnikkut ammalu ungasiktumit pititaujunik qanuiliurnirnit, ammalu qanungasarnikkut nuuttinirnit qaritaujakkuurutinik ammalu ajunginnirijaujunik. Ilauningit SOE uvvaluunniit iniumit-aktuajunit kamajaliit pitaqtaujunit ilitarnaqtitaungillutik uvvaluunniit ijiraqturrikkuurungnaqtut.

/ SUNAUVAT ILUANIITUNIT ULURIANARNIUJUT?

Tiliuqtaujungnarmijut, ajauqtuqtaulutik, pijumaliqtitaulutik uvvaluunniit pitaagaksaqaqtitaulutik tunisigutik tukisiumajjutinik uvvaluunniit pilutik. Piqqusirijaujut nalunaiqsijungnaqtut iluanirmiutaujungnarninganut ulurianarnirnut ilaujut: ikarrarinngitaagut iqqanaijarluni; qaritaujamut atuqtaujumarasugluni; pijumaniqarluni pijuminanngitanganut tukisiumajjutinik silataanit inuup pijaksautingitta; ijiraqturluni ungasiktumit ikajuqtauninganut uvvaluunniit

kaanturaaknut; ammalu unipkautaujunik ajuqtukkut pitaqanngilluni uvvaluunniit akiliqtauluni. Igvit qaujimalaarijait piliriqatigiitit. Ujjiqturlutit ajjiungitunik uvvaluunniit isumangnaqtunik qanuiliurniujunut ammalu piqqusirijaujunik.

/ SUNAUVA QARITAUJAKKUT-TAUTUNGIQ?

Ulurianaqtittiqattaqtut aturungnaqtut qaritaujanik tautugungnautiqarlutik uvvaluunniit ilisilutik qaritaujanut asimut pijaujariaqanngittunik tukisiumajjutinik piniarlutik uvvaluunniit tigliglutik isumagijamik pigijaujunut.

/ SUNAUVA PIVVIQARASUNGIQ?

Ulurianaqtittiqattaqtut pinasugungnaqtuq tukisiumajjutinik pittaasarviqarluni inungmut, qaujittiluni pijumaniqarninganit, apiqsuiluni, pijumaniqataunirarluni uvvaluunniit ungasiktumit pijjutaujunut. Atuqtaujungnaqtut atuqtaujungnaqtut ajunginniqaqunut ammalu nangminirnut aaqqiksimajunut.



QAUJIGIARVIGITIGUT:

Canada.ca

Sunatuinanik qaujijumajut: 613-993-9620

Uqausiqarluni Kanatami Mianiqsinirmut Tukisiumajjutinik: 1-800-267-7685